

ת"פ 58868/04/19 - : פלוני נגד : 1. מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא, ס"ח

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 58868-04-19 מדינת ישראל נ' פלוני
לפני כבוד השופט אביב שרון

המבקש: פלוני

ע"י ב"כ עו"ד אוהד מאגורי

נגד

המשיבות: 1. מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא

ע"י ב"כ עו"ד קובי לן

2. ס"ח

החלטה

1. לפניי בקשה לפי סעיפים 80 ו-81 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, במסגרתה מתבקש בית המשפט לחייב את המשיבות - מדינת ישראל והמתלוננת בתיק - בפיצוי לטובת המבקש בגין ימי מעצרו והוצאות הגנה ומשפט.

רקע והשתלשלות העניינים

2. נגד המבקש (להלן - **הנאשם**) הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של **תקיפה הגורמת חבלה של ממש (בן זוג)**, **איומים והפרת הוראה חוקית** (אישום ראשון); **ותקיפה סתם (בן זוג)** (אישום שני). על פי עובדות כתב האישום בעת הרלוונטית היו המתלוננת והנאשם בני זוג נשואים במשך 4 שנים ולהם ילדים קטינים. בעת הרלוונטית לאישום הראשון אמור היה הנאשם לשהות במעצר בית מלא בהתאם להוראת בית המשפט. על פי הנטען באישום הראשון, ביום 23.4.19 התפתח ויכוח בין הנאשם למתלוננת בביתם, במהלכו היכה הנאשם את המתלוננת באגרופים בפניה. לאחר שאמרה לו שהיא רוצה להתגרש ממנו, איים עליה הנאשם שאם תלך למשטרה "ישים לה כדור בראש". כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת חבלות. על פי הנטען באישום השני, 10 חודשים עובר ליום 28.4.19, במהלך ויכוח, עת היתה המתלוננת בחודש השלישי להריונה, תקף אותה הנאשם בכך שמשך בשיערה והכה בה באגרופ.

3. לאחר שנשמעו הראיות וסיכומי ב"כ הצדדים, ביום 24.1.21 ניתנה הכרעת דין אשר זיכתה את הנאשם מכל המיוחס לו בכתב האישום.

בין היתר, נקבע בהכרעת הדין שלא ניתן לקבוע שעדויותיהם של המתלוננת ושל הוריה מהימנות או כאלה שניתן להשתית עליהן ממצאים עובדתיים מעבר לספק סביר כנדרש בהליך הפלילי; נקבע כי בין הגירסאות נתגלו סתירות ולעיתים הן לא התיישבו עם ההגיון והשכל הישר; בנוסף, נקבע שבחומר הראיות אינדיקציה ממשית לקיומו של מניע להפללת הנאשם (פיסקה 10 להכ"ד).

כך, התרשם בית המשפט שהמתלוננת התאמצה להסתיר קשר שניהלה, לכאורה, עם אחר (וליד) אף שההגנה הציגה והגישה ראיות המלמדות על קשר שכזה (תכתובות במסנג'ר, הודעות קוליות וסרטון וידאו) (פיסקאות 10-12 ו-16 להכ"ד); כך, התרשם בית המשפט מבעייתיות בגירסת המתלוננת באשר להימצאותו של נשק בבית, אותו החזיק לכאורה הנאשם, ומקיומן של מצלמות אבטחה שיוכחו טענותיה של המתלוננת להחזקת הנשק ולהפרת ההוראה החוקית כנטען באישום הראשון (פיסקאות 14-15 להכ"ד).

לענין הוריה של המתלוננת, התרשם בית המשפט שמדובר בעדים שגירסאותיהם אינן נקיות מספקות, משקלן מועט, וניכר שנועדו, מחד, לחפות על המתלוננת ולסייע לה, ומאידך, להשחיר פני הנאשם. נקבע שעדותה של האם אופיינה בהגזמות רבות, אשר בחלקן לא עולות בקנה אחד עם גרסת המתלוננת וסותרות אותה סתירה של ממש. לגבי האב, נקבע שניתן היה להתרשם שהגיע "מוכן" לעדות וניסה לגונן על בתו, גם כשהוצגו לו ראיות לחובתה (פיסקאות 18-24).

4. לגבי הנאשם - נקבע שגם גרסתו אינה חפה מקשיים ומסתירות, ואלה פורטו בפיסקאות 26-28 להכרעת הדין, כאשר מנגד, נקבע שלא נמצא בסיס לפקפק בעדויות עדי ההגנה (אחיו של הנאשם ואביו) משאלה התיישבו זו עם זו ותיארו את השתלשלות העניינים באופן הגיוני וסביר, בודאי בהשוואה לעדויות עדי התביעה (פיסקאות 29-32 להכ"ד).

5. פרק נכבד בהכרעת הדין יוחד למחדלי החקירה הרבים והמהותיים בתיק, כאשר נקבע כי לאלה "**חלק מרכזי בזיכוי של הנאשם**" וכי הם היו "**חמורים וזועקים לשמיים**", ובכלל זה: אובדן חלק מהודעותיו של הנאשם (פיסקה 44 להכ"ד); מחדל בתפיסת ראיות ובדיקתן - הטלפון הנייד של המתלוננת והוצאת מחקר תקשורת בינה לבין וליד (פיסקה 47 להכ"ד), מצלמות האבטחה בבית הנאשם והמתלוננת (פיסקה 49 להכ"ד), מסמכים מטעם המרכז למניעת אלימות במשטרה (פיסקה 50 להכ"ד); ומחדל באי זימונו של עד רלוונטי (אותו וליד) (פיסקה 51 להכ"ד).

6. בסיכום הכרעת הדין נקבע שמדובר בחקירה "רשלנית" שהעדיפה באופן ברור את גירסתה של המתלוננת על פני גירסתו של הנאשם מבלי לבדוק אותה עד תום. עוד נקבע שבשל מחדלי החקירה נפגעה יכולתו של הנאשם להתמודד באופן ראוי עם חומר החקירה ולמעשה קופחה הגנתו ונפגעה זכותו להליך הוגן (פיסקה 54 להכ"ד).

7. לאור האמור לעיל, זוכה הנאשם מכל המיוחס לו בכתב האישום, **זיכוי מלא**.

8. ב"כ הנאשם טען שהנאשם נעצר ביום 25.4.19 בגין תלונת המתלוננת, ומעצרו הוארך פעמיים, בימים 27.5.19 ו-29.5.19, כך שסך הכל **שהה הנאשם 18 ימים במעצר בגין תיק זה; כ-4.5 חודשים שהה בתנאי מעצר בית מלא; וכ-16 חודשים היה נתון בתנאי מעצר אדם.**

כתב האישום הוגש בעוד הנאשם נתון במעצר והתבקש מעצרו עד תום ההליכים (מ"ת 58856-04-19). ביום 12.5.19 התקיים דיון בראיות לכאורה, כשבמעמד הדיון הגישה ההגנה לבית המשפט חלק מהודעות המסנג'ר בין המתלוננת לבין אותו וליד, מהן ביקשה ללמוד אודות מזימה שרקחה המתלוננת עם וליד להביא להפללתו של הנאשם. בסופו של דיון קבע בית המשפט כי **"התשתית הראייתית הלכאורית סובלת מחולשה אשר לא ניתן להתעלם הימנה"**, והורה על שחרורו בתנאי מעצר בית מלא, לצד תנאים מגבילים נוספים, חרף התנגדות המאשימה.

נטען שכבר מהדיון בענין המעצר, לא כל שכן מהחלטת השחרור, ידעה המאשימה מהן טענות ההגנה, קיבלה לידיה את הראיות הרלוונטיות, ויכולה היתה לבדוק אותן ולבטל את כתב האישום נגד הנאשם. אך היא בחרה להתעלם מהן והמשיכה בהליך עד תום. והא ראייה, שבהכרעת הדין המזכה נקבעו, ביתר פירוט ובאופן יסודי, אותן קביעות לכאוריות שנקבעו כבר בהליך המעצר לצרכי חקירה ובהליך המעצר עד תום ההליכים.

למעשה, נטען שכבר בהליך המעצר לצרכי חקירה (מ"י 50054-04-19) ביקש ב"כ הנאשם לתפוס את מצלמות האבטחה שבבית הנאשם על מנת לבדוק אם הפר את תנאי מעצר הבית בהם היה נתון והגיע לבית, וכן ביקש לבצע מחקר תקשורת, לרבות הוצאת איכונים.

ב"כ הנאשם הפנה לאותם מקומות בהכרעת הדין שם נקבע כי לא ניתן לקבוע שהמתלוננת והוריה מהימנים, כי קיימת אינדיקציה ממשית לקיומו של מניע להפללת הנאשם וכי משקל עדויותיהם מועט.

ב"כ הנאשם הפנה למחדלי החקירה הרבים שנפלו במהלך הטיפול בתיק, ובכללם - היעדר תיעוד קולי או חזותי של חקירות הנאשם; אובדן חלק מחקירות הנאשם; פגמים בעריכת השוואת קול; אי תפיסת הטלפון הנייד של המתלוננת; אי תפיסת מצלמת האבטחה בבית הנאשם והמתלוננת; אי תפיסת מסמכים מהמרכז למניעת אלימות במשפחה; אי זימון אותו וליד לחקירה.

נטען שבמהלך שמיעת הראיות נדחו הדיונים למשך חודשים רבים, זאת בשל עיכוב בהעברת חומרי חקירה להגנה.

ב"כ הנאשם ביקש להורות על פיצוי הנאשם הן בשל העילה "שלא היה יסוד להאשמה" והן בשל העילה לפיה קיימות "נסיבות אחרות המצדיקות זאת". באשר לחלופה הראשונה - נטען ש"משהוגש חומר ראיתי מהותי ומזכה מיד ובסמוך לאחר הגשת כתב האישום, עוד טרם ההקראה המהותית הראשונה, חלה חובה על המשיבה לנהוג אחרת ומאותו רגע יכולה היא לצפות את הזיכוי" (פיסקה 26 לבקשה); באשר לחלופה השניה - נטען שכאן מדובר בעילה "רחבה" יותר, המאפשרת מרווח שיקול דעת לבית המשפט, כאשר עליו להתחשב, בין היתר, בעצם קיומו של ההליך המשפטי, באופי וטיב הזיכוי ובנסיבותיו האישיות של הנאשם.

בהתייחס לחיובה של המתלוננת בפיצוי הנאשם - הפנה ב"כ הנאשם לסעיף 81(א) לחוק העונשין, לפיו מקום בו זוכה נאשם ובית המשפט התרשם **"כי התלונה שגרמה למשפט הוגשה בקלות ראש או לשם קינטור או ללא יסוד, רשאי הוא לחייב את המתלונן... בתשלום הוצאות הגנתו של הנאשם והוצאות התביעה, כפי שיקבע בית המשפט"**. נטען שמדובר בתלונת שווא שהביאה לשלילת חירותו של הנאשם, לניהול משפט ארוך ויקר, וגרמה לו

להוצאות רבות, לרבות תשלום שכ"ט עו"ד.

9. באשר לראשי הנזק, ביקש ב"כ הנאשם לפסוק פיצוי על פי הפירוט כדלקמן:

- א. 18 ימי מעצר (בין התאריכים 29.4.19-25.4.19 ; 12.5.19-30.4.19), פיצוי בהתאם לתקנה 8(א) לתקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר), תשמ"ב-1982.
- ב. 137 ימי מעצר בית מלא (בין התאריכים 25.9.19-12.5.19).
- ג. 487 ימי מעצר אדם (בין התאריכים 24.1.21-26.9.19).
- ד. שכ"ט עו"ד והוצאות משפט - ₪ 46,800, כאשר מתוך סכום זה שולם סך של ₪ 15,000 והנאשם נותר בחוב של ₪ 31,800 (צורפו הסכם שכ"ט וחשבונית מס). בית המשפט נתבקש לקבוע תוספת של 50% בהתאם לתקנה 9 לתקנות סדר הדין הפלילי (פיצויים בשל מעצר או מאסר), התשמ"ב-1982.
- ה. נסיבות אישיות - נטען שמדובר בנאשם הסובל מפיגור שכלי ומבעיות פסיכיאטריות, כאשר המעצר וניהול המשפט גרמו לו לעגמת נפש רבה ולמשברים.

10. בתגובת המאשימה (סעיף 11 לרקע העובדתי) נאמר שהנאשם "זוכה מחמת הספק", ולא היא - מפתח הכרעת הדין ומפיסקה 55 להכרעת הדין עולה שמדובר ב**זיכוי מלא** ולא בזיכוי "מן הספק" וכי ההגנה הציגה ראיות שיש בהן, **לכל הפחות**, כדי להטיל ספק סביר בגירסת עדי התביעה.

נטען שערב הגשת כתב האישום היו בידי המאשימה ראיות טובות ודי במארג שנאסף כדי ליצור אצל תובע סביר צפי להרשעה, כאשר בידי המאשימה היו הודעות המתלוננת אשר נתמכו בהודעות הוריה ובתעודה רפואית לענין החבלות. זאת ועוד, גם לאחר הגשת חומר הראיות "המזכה" על ידי ההגנה, עדיין מדובר בתיק שצריך היה לשמוע בו ראיות, שכן נדרשה קביעה לענין מהימנות עדים בשר ודם.

נטען שלאחר שההגנה מסרה לידי המאשימה את חומר הראיות (תכתובות בין המתלוננת לבין וליד), זומנה המתלוננת להשלמת חקירה, ביום 14.7.19, אז הכחישה שהתכתבה עם וליד בפייסבוק (אלא רק בווצאפ) וטענה שיתכן שהנאשם זייף את ההתכתבות. מכאן עולה שהמאשימה לא התעלמה מטענות ההגנה, אלא זימנה את המתלוננת ועימתה אותה עם הראיות החדשות. גם במהלך שמיעת הראיות, לאחר שהמתלוננת עומתה עם הודעות קוליות שהושמעו לה, בה היא נשמעת מדברת, לכאורה, עם וליד, שלחה המאשימה את החומר למעבדת לזיהוי קול ונמצא שלא ניתן לקבוע מי הדובר.

הנה כי כן, נטען כי המחדלים אליהם הפנה הסניגור לא היו בפני המאשימה בטרם הגשת כתב האישום, ובעת ניהול התיק תוקנו כל המחדלים באמצעות השלמת חקירה ביעילות ובמקצועיות.

כמו כן, הפנתה המאשימה לעובדה שבהכרעת הדין נקבע שגם גירסת הנאשם אינה חפה מקשיים ומסתירות.

נטען שלא כל זיכוי מקנה זכות לקבלת פיצוי כשלצד זכויות הנאשם קיים חשש מהרתעת יתר של רשויות התביעה לבל יחששו מהגשת כתבי אישום במקרים מוצדקים, פן יחויבו בפיצוי הנאשם במקרה של זיכוי.

נטען שלא בנקל יקבע בית המשפט ש"לא היה יסוד להאשמה" וכך גם במקרה שלפנינו, כאשר על פי המפורט לעיל,

היתה בידי המאשימה תשתית ראייתית מספקת להגשת כתב אישום שתובע סביר יכול היה לצפות שיוכח מעבר לספק סביר לאחר ניהול הוכחות וחקירות נגדיות של המתלוננת והוריה, כמו גם של הנאשם ועדי ההגנה. אין מדובר בכתב אישום שהוגש ללא כל יסוד או על יסוד רעוע באופן קיצוני.

באשר לחלופה השניה, נסיבות אחרות המצדיקות פסיקת פיצוי, נטען שלא מתקיימות בענייננו נסיבות אחרות המצדיקות פסיקת פיצוי לטובת הנאשם, באשר רשויות החקירה והתביעה פעלו באופן סביר ולא מתקיימות נסיבות קיצוניות המצדיקות פסיקת פיצוי כאמור.

11. המתלוננת לא הגישה תגובה לבקשה, אף שהבקשה נמסרה לה, תגובתה נתבקשה על פי החלטת בית המשפט וניתנה לה הזדמנות לטעון טענותיה.

דין והכרעה

12. לאחר שקראתי את הבקשה והתגובה ולאחר ששבתי ועיינתי בהכרעת הדין המזכה, נחה דעתי שבמקרה חריג זה יש לפסוק פיצוי לטובת הנאשם, בהתאם לחלופה השניה שבסעיף 80 לחוק העונשין, דהיינו בשל קיומן של נסיבות אחרות המצדיקות זאת.

13. תכליתו של סעיף 80(א) לחוק העונשין לאזן בין ההגנה על זכויות הנאשם והצורך לפצותו בגין הפגיעה שנגרמה לו כתוצאה מניהול הליך פלילי נגדו, אשר הסתיים בזיכוי, אל מול האינטרס הציבורי שבהעמדת עבריינים לדין מבלי לייצר הרתעת-יתר בקרב רשויות החוק והאכיפה (ת"פ (שלום ראשל"צ) 72964-12-18 **שמואל פחימה נ' מדינת ישראל** (5.4.20)).

סעיף 80 לחוק העונשין קובע -

"80. (א) משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שיראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור".

הסעיף האמור קובע שתי עילות לפסיקת פיצויים במשפט פלילי. האחת, שראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, והשניה, שראה כי מתקיימות נסיבות אחרות המצדיקות זאת.

לא היה יסוד להאשמה

14. לעניין זה כבר נקבע בפסיקה לא אחת כי על מנת להגיע לכלל מסקנה כי לא היה יסוד להאשמה, אין די בכך שנאשם זוכה במשפטו. אמנם זיכוי הוא תנאי מוקדם והכרחי אך אין הוא תנאי מספיק. בעילה זו יש לבחון האם הפניה לבית המשפט על בסיס התשתית הראייתית הקיימת בעת הרלוונטית היתה סבירה ובזהירות הראויה (ע"פ 4466/98

עמוד 5

ראמי דבש נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 73. הוזה אומר, יש לבחון את הראיות בעיניו של "תובע סביר" כשעל חומר הראיות להכיל, למצער, ראיות לביסוס האישום נגד הנאשם. רק אם ימצא שמלכתחילה לא היה מקום להעמדת הנאשם לדין, או מפני שהעובדות הנטענות אינן מהוות עבירה מבחינה משפטית, או מפני שהיה ברור מראש שחומר הראיות שבידי התביעה לא יספיק להשגת הרשעה בפלילים, בחינת "זיכוי צפוי מראש", יהיה מקום לפסוק הוצאות ופיצויים לנאשם (ע"פ 7826/96 **יוסף רייש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(1) 481; ע"פ 1524/93 **בנימין מיכאלשווילי נ' מדינת ישראל**, פ"ד מח(2) 650).

15. בענייננו, לא מתקיימת החלופה הראשונה שבסעיף 80 לחוק, ולא השתכנעתי שלא היה בסיס להגשת כתב האישום. עובר להגשת כתב האישום עמדו בפני המאשימה הראיות הבאות - הודעות המתלוננת, במסגרתן פירטה את מעשי תקיפת הנאשם כלפיה, הפרת ההוראה החוקית על ידו (הפרת תנאי מעצר הבית המלא בהן היה נתון בגין תיק התעבורה) וגרימת החבלות; הודעות הוריה של המתלוננת, אשר תמכו, לכאורה, בגירסתה; ותעודה רפואית במסגרתה פורטו החבלות שנגרמו למתלוננת, באופן התומך, לכאורה, בגירסתה. מנגד, עמדה גירסתו המכחישה של הנאשם.

במצב דברים זה, כאמור, החלטה על הגשת כתב אישום נופלת בתוך מתחם הסבירות, כאשר תובע סביר רשאי היה להניח שהתשתית הראייתית, כמפורט לעיל, תביא להוכחת כתב האישום מעבר לספק סביר, וכאשר מדובר בתיק שיוכרע בהתאם לממצאי מהימנות שיקבע בית המשפט לאחר שמיעת העדים.

ויודגש - באותו שלב, דהיינו עובר להגשת כתב האישום, אין חולק שלא היו בידי התביעה אותן ראיות הכוללות תכתובות וואטצאפ ומסנג'ר, והודעות קוליות, בין המתלוננת לבין וליד, לכאורה, וחלק מהראיות הוגשו לתביעה על ידי ההגנה רק לאחר הגשת כתב האישום, במסגרת הטיעונים לענין הראיות לכאורה במסגרת הליך המעצר עד תום ההליכים (וראה גם פסקה 26 לבקשה, שם נאמר ברחל בתך הקטנה כי החומר הראייתי האמור הוגש לאחר הגשת כתב האישום).

16. על כן, בכל הנוגע לחלופה הראשונה שבסעיף 80 לחוק העונשין, הרי שלא הוכח לפניי שלא היה יסוד להאשמה, ועל כן, תובע סביר בהחלט יכול ורשאי היה להגיע למסקנה שיש בתשתית הראייתית שנאספה לתיק החקירה כדי להביא להרשעתו של הנאשם בסופו של יום.

"נסיבות אחרות המצדיקות זאת"

17. שונים הם פני הדברים בכל הנוגע לחלופה השניה שבסעיף 80, הדנה בפסיקת פיצוי כאשר הוכחו נסיבות אחרות המצדיקות זאת, כאשר שיקול הדעת המוקנה לבית המשפט רחב יותר וגמיש יותר. כאן, נפסק שניתן להביא בחשבון מספר שיקולים, ובין היתר - **הפגיעה בזכויות היסוד של הנאשם**, ובכלל זה הפגיעה בחירותו, בפרטיותו, בכבודו, בחופש העיסוק ובחופש התנועה; **אופי וטיב הזיכוי**, דהיינו האם מדובר בזיכוי "טכני", בזיכוי "מחמת הספק" או בזיכוי "מלא"; **התנהלות רשויות החקירה והתביעה**, ובכלל זה, קיומם של פגמים או מחדלים בחקירה, אופיים, מידת השפעתם על זכותו של הנאשם להליך הוגן ועל הגנתו; **האינטרס הציבורי**, כאשר מחד יש לשאוף לפסוק פיצוי לנאשם שהעמדה לדין הסבה לו נזקים ממוניים ושאינם ממוניים, כמפורט לעיל, ומאידך, יש להקפיד שלא "להגזים" בכך על מנת שלא לרפות ידי המאשימה בהגשת כתבי אישום מקום בו מוצדק לעשות כן ולא לגרום לאפקט מצנן שבסופו של יום יביא לפגיעה באינטרס הציבורי אם התביעה הכללית תימנע מהגשת כתבי אישום מוצדקים מחשש שמא תחויב בפיצוי בסוף כל הליך המסתיים בזיכוי; ו**נסיבות אישיות של הנאשם** - כאשר נפסק שאין מדובר ברשימה סגורה.

[ראה והשווה: ע"פ 7826/96 **רייש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא (1)481; ע"פ (מחוזי תל אביב-יפו) 72031/05 **אברהם (רמי) לב נ' עו"ד נתן רסקין** (06.08.07); ע"פ 5851/19 **מדינת ישראל נ' אהוד אברג'ל** (2.2.20); ע"פ 4492/01 **דוד עשור נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז (3)734; ע"פ 1442/12 **פלויני נ' מדינת ישראל** (26.2.13); ע"פ 4466/98 **ראמי דבש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו (3)73; ע"פ 700/00 **מאיר טוויל נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו (4)450].

18. במקרה שלפניי חברו להן מספר נסיבות המצדיקות, לטעמי, פסיקת פיצוי לנאשם, ובראשן **מחדלי החקירה**, שכאמור בהכרעת הדין נקבע שהם **מהותיים, חמורים וזועקים לשמיים, כאלה שהביאו לקיפוח הגנתו של הנאשם ולפגיעה בזכותו להליך הוגן**. מדובר, בעיקר, במחדלים שבאי תפיסת הטלפון הנייד של המתלוננת על מנת להתחקות אודות הקשר עם וליד; הימנעות מבדיקת חשבון הפייסבוק של המתלוננת דרכו ניתן היה להתחקות אודות הקשר עם וליד, לרבות תפיסת הודעות טקסט במסנג'ר ותפיסת הודעות קוליות; הימנעות מביצוע מחקר תקשורת בנושא זה; הימנעות מזימונו של וליד לחקירה, בין היתר, על מנת לשאול אותו אודות הקשר שלו עם המתלוננת, אודות ההתכתבויות, אודות ההודעות הקוליות ואודות המפגש האלים שהתקיים בנוכחות המתלוננת, הוריה, הנאשם והוריו; והימנעות מתפיסת מצלמות האבטחה בבית המתלוננת.

19. בענין זה יצוין ש"הכתובת היתה על הקיר". לאחר שהוצגו על ידי ההגנה ראיות לענין קשר והתכתבויות בין המתלוננת לבין וליד, במסגרת הליך המעצר, קבע בית המשפט בהחלטת השחרור, ביום 12.5.19, את הקביעות הבאות:

"... סבורני כי קיימת חולשה ראייתית בתשתית הראייתית" (עמ' 11, ש' 3);

"... לא ניתן להתעלם מהתכתובת שהתקיימה בין המתלוננת לבחור בשם 'וליד', תכתובת אשר צורפה לעיקרי הטיעון מטעם ההגנה. מהתכתובת כאמור עולה, כי המתלוננת התכתבה עם וליד, ותיארה בפניו ריב שהיה לה עם אמה, כאשר האחרונה אף היכתה אותה, נוכח קשריה עם וליד. עוד עולה מהתכתובת כאמור שאביה של המתלוננת ביקש ממנה לסור עמו לתחנת המשטרה ולציין שהמשיב הוא זה שהיכה אותה. המתלוננת הביעה חשש להגיש תלונה כנגד המשיב בתחנת המשטרה, שמא יתחוויר שאין בתלונתה אמת ובתגובה ציין בפניה וליד: '... אסור לך לפחד כאשר ישמעו שיש נשק הוא יעצר ותגידי שהוא הרביץ לך ושהוא גנב ממך כסף וזהב והרבה דברים ותגידי שראית איתו נשק בשביל שיעצרו אותו, כוס אחותו שיעצרו' (עמ' 12, ש' 15);

"... בית המשפט לא יכול להתעלם מראיות המלמדות שמדובר בתלונה אשר אופפות אותה לא מעט סימני שאלה. התכתובת בין המתלוננת לוליד מעלה לא מעט תהיות באם אכן מדובר בתלונת אמת" (עמ' 13, ש' 4).

20. אכן, כנטען בתגובת המאשימה, המתלוננת זומנה להשלמת חקירה ביום 14.7.19, כאשר במסגרת חקירתה נשאלה לגבי יחסיה עם וליד והאם נוהגת להתקשר אליו או להתכתב עמו, והיא הכחישה זאת (למעט קשר בואצאפ). ואולם, כאמור, היה זה "מעט מדי ומאוחר מדי", כאשר ההתרשמות הכוללת היא שהיחידה החוקרת לא "התאמצה" לברר עד תום סוגיה זו ו"הסתפקה" בהצגת שאלות כלליות בלבד וברישום התשובות, על מנת "לסמן וי" בנוגע להשלמת החקירה הנדרשת. לא נתפס הטלפון הנייד של המתלוננת; לא בוצעה חדירה לחשבון הפייסבוק שלה; ולא זומן וליד לחקירה על מנת לשפוך אור על סימני השאלה שכאמור הוזכרו עוד בהחלטת השחרור, כחודשיים ימים קודם לכן. כך לא נוהגת רשות חוקרת המעוניינת, ברצינות, לרדת לחקר האמת.

21. בנסיבות אלה, יתכן ולו היתה מתבצעת חקירה כראוי, היתה מגיעה המאשימה למסקנה שאכן מדובר בתלונה שקרית ומבקשת לחזור בה מכתב האישום, מהלך שהיה בו כדי לייתר את עינוי הדין שעבר הנאשם במשך כשנתיים במהלכם התנהל התיק; היה בו כדי לייתר שהותו במעצר מאחורי סורג ובריאח ולאחר מכן תקופה ארוכה בתנאים מגבילים; והיה בו כדי לחסוך הוצאות משפט ותשלום שכר טירחה לעורך-דינו.

22. כאמור, התנהלות זו של רשויות החקירה, אשר מנעה מבית המשפט להגיע לחקר האמת בתיק זה, קיפחה את הנאשם בהגנתו והביאה לפגיעה בזכותו להליך הוגן - ראוי שייפסק בגינה פיצוי לטובת הנאשם.

23. גם נוכח **טיב הזיכוי ואופיו** יש מקום לפסוק פיצוי לטובת הנאשם. מדובר בזיכוי "מלא" ולא זיכוי "מחמת הספק", כאשר מחדלי החקירה, כמפורט לעיל, הם שמנעו מהנאשם להוכיח את הגנתו, ועל כן, בהתאם לפסיקה, ניתן משקל רב יותר לזיכוי שכזה בשקילת נושא הפיצוי.

24. נלקחו אף בחשבון **משך שהייתו של הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריאח; משך שהייתו בתנאי מעצר בית מלא; משך שהייתו בתנאי מעצר אדם; והתמשכות ההליכים.**

חישוב הפיצוי בגין המעצר והוצאות הנאשם

25. כידוע, הסכום שניתן לפסוק בגין מעצר או מאסר והוצאות הגנה **מוגבל** בתוספת לתקנות סדר הדין הפלילי (פיצויים בשל מעצר או מאסר), התשמ"ב-1982, וכבר נפסק כי -

"... בהסדר הקבוע בסעיף 80 לחוק העונשין ובתקנות שהותקנו מכוחו קיימת הגבלה ניכרת הן על סוג הפיצוי שישולם והן על שיעורו, ביחס לתביעת פיצויים בנזיקין. ראשית, הפיצוי מוגבל להשבת הוצאות, וכן לפיצוי המבוסס על אובדן השתכרות בתקופת המעצר או המאסר בהתאם לשכר הממוצע במשק. נאשם שזוּקָה בדין אינו זכאי אפוא לפיצוי בשל נזקים נוספים, כגון נזק בלתי ממוני בגין סבל נפשי ותחושות תסכול ובושה שנגרמו לו בעת ועקב היותו נתון מאחורי סורג ובריאח על לא עוול בכפו. שנית, גובה הפיצוי כפוף לתקרה הקבועה בתקנות הפיצויים. ואולם בכל הנוגע לעצם הזכאות לפיצוי, ההסדר שבסעיף 80 רחב מתביעת פיצויים נזיקית - שכן המבקש אינו נדרש להוכיח את יסודות עוולת הרשלנות, אלא רק את התקיימותה של אחת משתי העילות שבסעיף" (ע"פ 5695/14, סאלם עבד אלקאדר נ' מדינת ישראל (2.9.15) (בפיסקה 18).

כמובן שאין בפסיקת פיצוי לפי סעיף 80 לחוק העונשין כדי למנוע מנאשם להוסיף ולתבוע, בתביעה אזרחית, פיצוי בגין מלוא הנזקים שנגרמו לו, וזאת בהתאם לדין האזרחי הכללי.

26. בהתאם לתקנה 8(א) לתקנות, סכום הפיצוי המירבי עבור כל יום מעצר הוא החלק ה-25 של השכר החודשי הממוצע במשק. כיום השכר החודשי הממוצע במשק עומד על סך של 10,428 ₪.

החלק ה-25 של סכום זה הוא סך של 417 ₪.

בגין ראש נזק זה מגיע לנאשם פיצוי בסך 7,506 ₪.

27. בהתאם לתקנות 9(א) ו-9(ב) לתקנות הפיצויים ולתוספת זכאי הנאשם להחזר הוצאות כדלקמן - שכר טרחת עו"ד עבור הכנת התיק, ישיבה ראשונה בבית המשפט וישיבת בית משפט שנועדה להארכת מעצר - סך של 2,294 ₪; לכל ישיבה נוספת סך של 688 ₪.

בתיק העיקרי התקיימו 6 ישיבות; בתיקי ה-מ"ת וה-מ"י התקיימו 4 ישיבות - סה"כ 14,910 ₪.

נוכח הנסיבות החריגות המפורטות לעיל, ובהתאם לתקנה 9(ב) לתקנות הפיצויים, מצאתי שיש לפסוק לנאשם סכום גבוה בשיעור של 50% מזה הנקוב בתוספת.

בגין ראש נזק זה מגיע לנאשם פיצוי בסך 22,365 ₪.

28. לאור כל האמור, אני מחייב את המאשימה לשלם לנאשם פיצוי בגין מעצרו והוצאות הגנתו, כדלקמן -

א. בגין 18 ימי מעצר - 7,506 ₪.

ב. בגין הוצאות הגנה - סך של 22,365 ₪.

סה"כ 29,871 ₪ (סכום זה כולל מע"מ) - הכל בתוך 45 יום.

29. באשר למתלוננת - כאמור, זו לא הגישה תגובתה לבקשה חרף העובדה שהבקשה נמסרה לה במסירה אישית ובית המשפט נתן לה הזדמנות לטעון טענותיה. למרות זאת, ובין היתר נוכח התוצאה אליה הגעתי לעיל, לא ראיתי לחייב את המתלוננת בפיצוי הנאשם. אכן, נמצאו בגירסת המתלוננת פירוט וסתירות לרוב; אכן, גירסתה סתרה, לעיתים, את גירסת הוריה; אכן, המתלוננת נתפסה בשקר, לכאורה, כאשר הוצגו לבית המשפט התכתבויות מסנל'ר בינה לבין וליד, כולל הודעות קוליות, מקום בו הכחישה קשר שכזה.

יחד עם זאת, המאשימה היא שחדלה בבדיקת הראיות ובחקירת המתלוננת באופן כזה שיאפשר קביעה פוזיטיבית וברורה שתלונת המתלוננת נגד הנאשם שקרית. הדברים אמורים ביתר שאת מקום בו נמצאה גם גירסת הנאשם כבעייתית וכזו שאינה חפה מקשיים. כאמור, בנקל יכולה היתה המאשימה לבדוק ולאמת את הראיות שהגישה ההגנה - באמצעות חקירה "לוחצת" יותר של המתלוננת; באמצעות תפיסת הטלפון הנייד שלה ועיון בתוכנו; באמצעות ביצוע מחקר תקשורת; ובאמצעות חקירת אותו וליד. אך כאמור היא חדלה מלעשות כן.

בנסיבות אלה, לא ראיתי לחייב את המתלוננת בפיצוי הנאשם או בהשתתפות בהוצאות הגנתו בהתאם לסעיף 81(א) לחוק העונשין.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ו' תמוז תשפ"א, 16 יוני 2021, בהעדר הצדדים.